

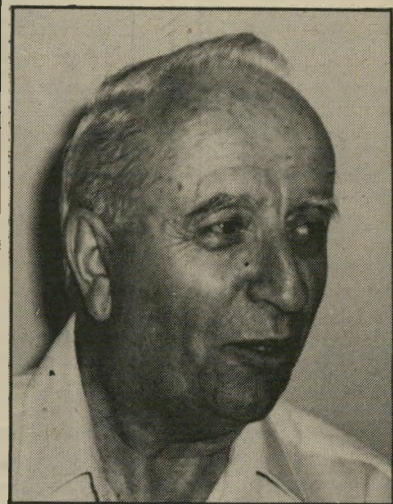
הבורסה

המפסיד נשאר מופסד

העסק התחיל לעבוד. הבורסה נכנסה למעגל העליות והירידות הנורמאלי, עם הרבה מעורב מטה ומעלה. מי שרוצה להיכנס — הרשות נתונה. עדיין בזוויות, ואנא מכס: קחו טרמפ על המניות של הנכונים וקרנות הנאמנות. תתפלאו, מי שעדיין מפתח או מהסס — שיקנה יחידות השתתפות בקרנות, עכשיו. אני לא אמרתי שצריך להיפטר מכל מלאי הדולרים שאספתם בחודשים האחרונים. שימו לב: אני אומר שאפשר להיכנס לשוק. השבוע יתחילו ה"סיפורים" על מניות שונות. אני חוזר: מי שרוצה להישאר עם מניות ואלו שהריצו אותם עם כסף — ילך על "החופשיות".

מי שחשב שהפרשה של קרן רונית נגמרה — טעה. השבוע היתה תזכורת, כאשר כמה משקיעים בקרן הגישו תביעה. אין להם סיכוי. לא בגלל החלק המישפטי. פשוט: מי שהשקיע והפסיד, נשאר מופסד.

שביתת הרופאים: ההסתדרות הרוויחה

מוז'ל מושל
שקט פיתאומית

שנקודת השיא במאבק היתה "גוש פלוס" בטבריה. שם איכרנו את אהדת הקהל, על ספינת הטיולים וחופי טבריה נפלה ההכרעה. עם ישראל איבד את סבלנותו. והאוצר — מבלי לנקוף אצבע — זכה בסיבוב נוסף. אגב, האירגון היה למופת והשבוע תגיע פרשת שביתת הרופאים, ככל הנראה, לקציה.

שרי-אבנר ארידור
נדיבות פיתאומית

ועוד משהו — חודשים לא שילמה קופת החולים שכר, ההוצאה על תרופות למשל, ירדה פלאים. מי חסך סכומים אלה? קופת החולים: וזה מה שלא מובן. האוצר בעל כורחו, כדי לרפוק אותנו, הציל את קופת החולים מפשיטת רגל, וירוחם משל לא תקף את ארידור. עכשיו לחלק שלנו, הרופאים. אנחנו חשבנו

ברשותכם נעסוק היום ברפואה. לא ממש, אלא כאלה שעוסקים ברפואה. ואולי אפילו נערוך סיכום ביניים. קודם אני חייב הסבר. קשה ביום הראשון של השבוע לדעת כיצד יתפתחו הדברים עד היום הרביעי, אבל אפשר לנסות, ואני מקווה — בהצלחה.

נתחיל בעניין עצמו: שביתת הרופאים נגמרת. עוד לא הכריזו על כך, אבל חלק גדול מהרופאים הצביעו ברגליים וחזרו לעבודה, כמירפאות ובבתי החולים. יש לזה כמה סיבות טובות. נמאס להם אחרי שלושה חודשים. נגמר להם הכסף. בעיקר אחרי מיבצע הנושף המאורגן בטבריה. רופאי קופת החולים רוצים לחזור לעבודה והם חוזרים. פירטי הסדר בינם ובין קופת החולים סוכמו. הם קיבלו פחות ממה שרצו, אבל יותר ממה שקיוו — והכל במיסגרת אותם 22% תוספת שכר, שאפילו שריהבירות קרא לה "ארכעים אחו".

עד כאן הרקע, ועכשיו לעיקר. סיפר לי רופא שלא קיבל חודשיים משכורת והשנה לא יוכל לנסוע לחו"ל.

מי אתה חושב הרוויח בעסק הזה של השביתה? קופת החולים הרוויחה. מצבה ערב השביתה היה המור. הגרענות היו עצומים. במהלך השביתה נתקף שריהבירות, יורם ארידור, בנדיבות פיתאומית, וההסתדרות קיבלה מהאוצר כמה מיליארדים של שקלים כדי להחזיק מעמד, על חשבון השתתפות הממשלה בתקציבה. מי תאום היה בסף?

הבישול היקר של יקיר

ביום הרביעי השבוע יתפרסם המדר של חודש מאי. אם הוא, המדר, יהיה משהו בין 5 ל-6 אחוזים, יגידו באוצר: אמרנו לכם! אם הוא יהיה יותר גבוה,

יענין סלסנר
ניסוי כלל ארצי

יאמרו: בחודש הבא הוא יהיה יותר נמוך, ובאוגוסט נוכל ללכ כבד לכסם שהניסוי הכלל-ארצי מבית-מדרשו של ה"ר יקיר פלסנר, יעוצו של שריהבירות — נכשל.

הבישול עלה לעם ישראל בערך כסכום הנדרש עליידי האוצר להמשך החזקת צה"ל בלבנון, או לחילופין ולהבדיל — הכסף שהיה דרוש להפסקת שביתת הרופאים, או אולי הכסף שנדרש להקמת שיבועה ישובים חדשים בגליל ועוד עשרה ישובים בנגב המערבית, ולא לה בודאי ארידור לא מתנגד. ואולי היה הגירעון גדל רק ב-15% בחמשת החודשים הראשונים של השנה, ולא ב-31%.

כורסת צנע בשישה מיליון

תסתכלו היטב בצילום. מה אתם אומרים על הכורסה? כורסה של ימיה צנע בארץ, מתחילת שנות החמישים, שעשו לה ריפור וצפוי חדש וציבעוני. אני מכיר לפחות מאה איש שלא היו מכניסים דבר כזה הביתה. תסתכלו עוד הפעם ותיכף תבינוי למה.

וכן, עיניהם הרואות, כורסה מתקופת ג'ורג' הראשון מלך אנגליה — בערך 200 שנה — נמכרה בשבוע שעבר עליידי בית-המכירות הפומביות כריסטי באנגליה, במחיר מדהים של 84 אלף לירות סטרלינג. בערך 6 מיליון שקלים — בדיוק פי ארבע מהמחיר ההתחלתי — ולדעת מבנים שווה בדיוק שלישי מהמחיר. זה ששוק הענתיקות התחיל לפרוח שוב במערב, סימן שהכלכלה שם התחילה להתאושש. גם בארץ, מספרים, התחילו עיסקי הענתיקות לקבל ועכשיו לעיקר: כל מי שיש לו עדיין כורסה מראשית שנות החמישים, כדאי לו לרפד אותה בכדים ציבעוניים מיוחדים, שאותם אפשר לקנות בעיקר בלונדון. אפשר למכור את הכורסה המשוחזרת במחיר של כמה אלפי דולרים. התנאי הוא למצוא שם מתאים לסיגנון ולתאופה, כמו למשל מתקופת המלך צנע הראשון, או מרידור (על משקל פומפדור) השני.

ויסקי משוגל כלפי מעלה

איך הויסקי משפיע על האינפלציה? משפיע. עובדה, אף כי לא מייצרים אותו בארץ, הוא חייב בהפקה — הפטנט הדרשישן של האוצר להקטין היבוא ולהגדיל האינפלציה. ועכשיו עוד איזה ביטוי: לשפר את מאזן התשלומים. נחזור להתחלה. איך גורם הויסקי לאינפלציה? פשוט מאוד. חבר שלי קנה ויסקי בלאק אנד וייט אצל היבואן, זה היה בשבוע שעבר, אחרי שהוכרז שויסקי חייב בהפקה של 15%, כמו עוד 300 מוצרים אחרים. לשנה שלמה, מבלי לקבל ריבית ואפילו לא הצמדה — וכל זה באינפלציה של, נניח, 15%. הוא שילם עבור הויסקי 620 שקל. אחרי ששילם נזכר, שלפני חודש קנה באותו מקום בקבוק ויסקי והה לחלוטין. אבל אז הוא שילם רק 480 שקל.

אז תשאלו איך ייתכן? עובדה, בניתיים עלה ערכו של הדולר, המדר עלה, הסיפוי את ההפקה, והעיקר — שימו לב — העיקר שעיגלו את המחיר למעלה. במקום, נניח, 15% מכסימום, עיגלו למעלה ל-30%. זה אולי על משהו שהיה עוד במלאי. אז מה?

עכשיו אתם מביתים איך פורחת האינפלציה? הויסקי מחמם אותה!

על מוצרים עיקריים, כתוב שההבי נסות של חברות הביטוח מדומי-ביטוח היו 20.5 מיליארד שקל, שהם גידול ריאלי, מעבר לאינפלציה של 7.2%. זה הרבה מאוד.

יש עוד מספר מעניין: כל המאזנים של כל חברות הביטוח הסתכמו ב-1982 בסכום הנאה של 57.4 מיליארד שקל, שהם 9.4 אחוזים ריאלית יותר מאשר בשנת 1981. ואתם תרשו לי, אולי, עוד מיספר אחד: ההשקעות בניירות-ערך, בעיקר איגרות-חוב ממשלתיות, גדלו ריאלית ב-4.6 אחוזים.

אין כמו עיסקי-ביטוח בישראל.

אין כמו ביטוח

בשבוע שעבר נגשתי יהודי חכם שלא מכין בעסקי ביטוח, אך בעסקים הוא מכין. חזרתי לא ממך מלונדון. הוא סיפר, היתיי שם באחד הערכים בפגישה שבה השתתפו אנשי-ביטוח. לא חשוב מה נאמר שם. הסיכום היה, שישראל היא ג'עדן של מבטחים. מכיוון שאני לא מכין בעיסקי-ביטוח, שאלתי: למה? והם הסבירו לי. עכשיו בא ההסבר, ואני מציע לעקוב אחריו.

ישראל היא המדינה היחידה בעולם, שבה אין סיכון בעיסקי הביטוח. למה? בחו"ל חברות הביטוח מחפשות כל הזמן יעדים להשקעות, כדי לשמור על ערך מה שקרוי עתודות ביטוח או במילים אחרות: הרוכות שלהן — כדי שיוכלו לעמוד בעתיד בתחייבויות שלהן. בארץ אין בעיות. 85% מרמי הביטוח מושקעים באיגרות חוב ממשלתיות, המבטיחות את ההשקעה במלואה ויותר מזה, ללא כל סיכון. בקיצור: עסק פריטי בערבות המדינה.

כן, אני יודע, תיכף תגיד לי שבניטוח-דרכב מפסידי. ביטוח-דרכב של רכב בארץ נעשה כאמצעות חברת אבנר, שהיא חברה משותפת לכל חברות הביטוח. 70% מהפרמיה שהיא גובה מגיע לקופתה, 30% לקופת החברה שדרכה נעשה הביטוח. אותו יחס גם בעת תשלום דמי-פגיעה. נו, אז אמרו, פה בכל זאת יש סיכון? אמרתם.

אבל, מסביר לי האיש שלא מכין בעסקי ביטוח, גם פה יש ביטוח להפסדים של המבטחים. המבטח הוא המפקח על הביטוח וועדת-הכספים של הכנסת. אבנר, כמו כל חברה מסודרת, מפרסמת כל שנה מאזן הרוויחה. הפסיד? או... אז מגישים את החשבון לוועדת-הכספים של הכנסת, וזו מאשרת העלאת התשלומים שהם מיליארד צמודים, לא רק למדר, אלא בעיקר להפסדים. תפסתם את הרעיון?

כדי שלא תחשבו שהעסקים בליכך גרועים, הסתבלתי בספק שניערך עליידי הלישבה לטטימטיקה על עסקי הביטוח בישראל — 1982. שם, בספק

צריך לייבא פחות

הנה פטנט איך לסדר את המכס ולהיות בסדר גמור. על חובת ההפקה שמעתם? שמעתם. החוק אומר, שמתחילת חודש זה צריך להפקיד במכס 15% מערך הסחורה המיובאת לשנה שלמה, ללא הצמדה וריבית. זה רבר שמעלה את מחיר המוצר, נניח, בין 7% ל-10%.

מה עושים? קוראים את החוק, שם כתוב, למשל, שכל שטר-מיטען שערכו קטן מ-25 אלף שקלים, אינו חייב בהפקה. ואז גם לא חשוב מה מייבאים ואם המה הזה חייב בהפקה. מתברר שכדאי לייבא בפחות מרבע מיליון לירות, אפילו בדואר-חבילות רגיל.